

แบบรายงานผลการพัฒนาความรู้ของข้าราชการ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๒
รอบการประเมินที่ ๑/๒๕๖๙ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๘ - ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๙
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๙

ชื่อ-นามสกุล ว่าที่ร้อยตรีนันท์ทพ ชลเขตต์ ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ

หน่วยงาน สถานีพัฒนาที่ดินระยอง สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๒

หัวข้อการพัฒนา แนวทางและแนวปฏิบัติการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ (Open Government Data Guideline)

วิธีการพัฒนา ฝึกอบรมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์

วันที่พัฒนา ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙ สถานที่ สถานีพัฒนาที่ดินระยอง

หน่วยงานที่จัดอบรม สถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล TDGA (Thailand digital government academy)

วัตถุประสงค์การเรียนรู้

๑. เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายและเห็นความสำคัญของ Digital Literacy

๒. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานในการใช้อีเมล เครื่องมือการทำงานร่วมกันออนไลน์ ได้อย่างมี

ประสิทธิภาพ

สรุปสาระสำคัญ

เนื้อหาของหลักสูตรนี้ครอบคลุมกฎหมายและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ ปัจจัยที่ต้องพิจารณาในการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐในหัวข้อต่างๆดังนี้

๑. **ประเภทความสัมพันธ์ของข้อมูล** ปัจจุบันหน่วยงานภาครัฐไม่ได้นำข้อมูลที่มีจำนวนมากมาเผยแพร่เปิดเผยข้อมูลเพื่อนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพ จึงทำให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลยากและไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ ดังนั้นเพื่อเป็นการแก้ไขและลดข้อจำกัดเพื่อให้ทุกคนและทุกภาคส่วนสามารถเข้าถึงข้อมูล เราจึงควรรู้จักข้อมูลเปิดของภาครัฐ เนื่องจากข้อมูลส่วนใหญ่ของภาครัฐยังถูกจัดเก็บอยู่ภายในหน่วยงานหรือ ระหว่างหน่วยงานเป็นหลัก ซึ่งนับเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ

“ข้อมูลเปิดภาครัฐ” คืออะไร? คือ ข้อมูลที่รัฐจะต้องเปิดเผยต่อสาธารณะอย่างถูกกฎหมายให้ใช้ได้โดยเสรี ยังไม่จำกัดวัตถุประสงค์ และไม่เสียค่าใช้จ่าย ข้อมูลเปิดภาครัฐจะทำให้เกิดความโปร่งใสต่อทุกภาคส่วนต่างๆ ช่วยการบริหารประเทศช่วยสร้างคุณค่าให้กับสังคมและสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจพร้อมกันมีส่วนร่วมให้กับประชาชนในการเข้าถึงข้อมูลเพื่อตรวจสอบได้

๒. **การเตรียมข้อมูลเพื่อเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ** มีความสำคัญ และมีประโยชน์มากเพราะฉะนั้นก่อนที่จะเปิดเผยออกไปเราจึงต้องเตรียมข้อมูลเหล่านั้นก่อน โดยหลักก่อนที่จะมีการเปิดเผยข้อมูล เปิดภาครัฐนั้นก็คือ

การพิจารณาคุณลักษณะและการประเมินความพร้อมของข้อมูลเปิดภาครัฐ ควรพิจารณาให้เป็นไปตามคุณลักษณะ ดังนี้

๑) สมบูรณ์ ข้อมูลต้องครบถ้วนพร้อมใช้ และไม่เป็นข้อมูลส่วนบุคคล

๒) ปฐมภูมิ คือแหล่งข้อมูล ที่ได้จากแหล่งข้อมูลโดยตรง โดยไม่ปรับแต่ง

- ๓) เป็นปัจจุบัน หรือต้องเป็นข้อมูลที่ปรับปรุงล่าสุด
 - ๔) เข้าถึงได้ง่าย และใช้งานได้หลายช่องทาง
 - ๕) อ่านได้ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ สามารถประมวลผลได้
 - ๖) ไม่เลือกปฏิบัติ โดยผู้ใช้งานจะต้องใช้ข้อมูลได้อย่างอิสระ
 - ๗) ไม่จำกัดสิทธิ์ จึงจะต้องอยู่ในรูปแบบที่เป็นมาตรฐานที่สามารถใช้ได้ หลายแพลตฟอร์ม
 - ๘) ปกป้องสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา หมายถึงผู้ใช้งานสามารถใช้ได้อย่างไม่ผิดกฎหมาย และไม่ต้องขออนุญาตใคร
 - ๙) คงอยู่ถาวร หมายถึงข้อมูลที่สามารถใช้ได้ตลอดเวลา และควบคุมการเปลี่ยนแปลงของชุดข้อมูล
 - ๑๐) ไม่มีค่าใช้จ่าย ผู้ใช้ข้อมูลจะไม่เสียค่าใช้จ่าย ในการเข้าถึงข้อมูล
- กรณีที่มีกฎหมายกำหนด รายละเอียดข้อมูลภาครัฐอย่างหนึ่งอย่างใด ไว้เป็นการเฉพาะ ให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเปิดเผยข้อมูลภาครัฐที่มีการกำหนดไว้ตั้งแต่ตามกฎหมายนั้นและนอกจากการพิจารณาคุณลักษณะ เราจะต้องประเมินความพร้อมของข้อมูลเปิดภาครัฐผ่านกิจกรรมทั้ง ๕ ดังนี้
- ๑) การบริหารการจัดการข้อมูลเปิด ด้วยการจัดทำแผนของการบริหารจัดการ และเปิดเผยข้อมูล
 - ๒) สร้างองค์ความรู้และทักษะ ให้กับผู้ใช้ข้อมูลด้วยการจัดกิจกรรมการส่งเสริมการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ ภายในหน่วยงาน
 - ๓) สนับสนุนและส่งเสริมการนำข้อมูลไปใช้ เพื่อสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ
 - ๔) งบประมาณ จะต้องมีการกำหนดงบประมาณที่จำเป็นต่อการเปิดเผย
 - ๕) กำหนดกลยุทธ์ หรือกำหนดแนวทางการทำงานที่ชัดเจน

สแกน QR Code เพื่ออ่านประกาศคณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล
เรื่อง มาตรฐานและหลักเกณฑ์การเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ

๓. ขั้นตอนการเปิดเผยข้อมูล หลังจากเสร็จสิ้นการเตรียมการแล้ว ก็จะสู่ขั้นตอนการเปิดเผยชุดข้อมูลสู่สาธารณะซึ่งมีด้วยกัน ๑๐ ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ สืบหาชุดข้อมูลที่มีทั้งหมดในหน่วยงาน ว่ามีการทำงานการธรรมาภิบาลภาครัฐแล้วหรือยัง หากทำแล้วให้คัดลอกข้อมูลสาธารณะออกมา แต่หากยังไม่ทำให้ทำธรรมาภิบาลข้อมูลก่อน แล้วคัดข้อมูลสาธารณะ ออกมา

ขั้นตอนที่ ๒ พิจารณาข้อมูลที่ควรนำมาเปิด ให้นำข้อมูลสาธารณะ ที่คิดว่ามีระบุประเภทเอง ความสำคัญและทิศทางที่จะนำไปใช้ โดยดูจากเกณฑ์อย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้ กฎหมายกำหนดให้เปิดเผยเปิดตามภารกิจของ หน่วยงาน สร้างความโปร่งใส และป้องกันการทุจริต มีประโยชน์ต่อผู้พัฒนาในการ นำไปพัฒนาบริการภาครัฐ มีประโยชน์ในกลุ่มผู้ใช้งาน

ขั้นตอนที่ ๓ จัดลำดับ ความสำคัญในการเปิดเผยโดยดูคุณค่าในแต่ละชุดข้อมูล คุณภาพของชุดข้อมูล และการบริหารจัดการชุดข้อมูล ของชุดข้อมูลเปิด ฐานข้อมูลที่มีคุณค่าสูง มีคุณภาพและรูปแบบ พร้อมเปิดเผย ให้ข้อมูลชุดนั้นได้รับการเปิดเผยก่อน

ขั้นตอนที่ ๔ การรวบรวมจัดทำชุดข้อมูล ให้จัดการคัดแยกและรวบรวมข้อมูลจากหลายแหล่งหลายที่ และหลายรูปแบบมาจัดทำในชุดข้อมูลที่ต้องการ

ขั้นตอนที่ ๕ การจำแนกประเภทข้อมูล และตัวอย่างการตรวจสอบข้อมูล ให้แน่ชัดโดยจะต้องคำนึง คุณภาพของข้อมูล และสิทธิทรัพย์สินทางปัญญา ร่วมด้วยเมื่อจำแนกประเภทข้อมูล ได้แล้วจึงนำไปเผยแพร่ได้

ขั้นตอนที่ ๖ การเตรียมความพร้อมก่อนการนำข้อมูลไปเผยแพร่ โดยจะต้องทำดังนี้

- ชุดข้อมูลเปิด ให้ทุกคนสามารถเข้าถึงได้ง่าย
- ต้องแปลงไฟล์ได้ โดยต้องผ่านการตรวจสอบคุณภาพ ความต้องการ และมีมาตรฐาน
- ต้องกำหนดความถี่ในการปรับปรุง กำหนดการใช้วิธีใด
- ต้องมีการจัดทำเมทาเดต้า เป็นการกำหนดรูปแบบข้อมูลรายละเอียดของหน่วยงาน

ขั้นตอนที่ ๗ จะต้องได้รับการอนุมัติจากหัวหน้าของหน่วยงาน ของรัฐหรือ หน่วยงานราชการ ในการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ

ขั้นตอนที่ ๘ เปิดเผยแพร่ข้อมูลภาครัฐผ่าน ๒ ช่องทาง ได้แก่ ๑) ผ่านศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ โดย สพร. คือศูนย์กลางเปิดข้อมูลภาครัฐ

๒) ผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงานเองโดยสามารถเชื่อมต่อทางแพลตฟอร์มของสพร.ได้ด้วย

ขั้นตอนที่ ๙ การวัดผล มีการทำแผนการวัดผลเพื่อ นำไปปรับปรุงและพัฒนา ข้อมูลเปิดภาครัฐ อย่าง ต่อเนื่อง

ขั้นตอนที่ ๑๐ ขั้นตอนสุดท้าย คือการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง โดยจะต้องนำผลจากการวัดผล มา ปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง มีการแก้ไขและปรับปรุงข้อมูลให้มีความผิดพลาดน้อยที่สุด มีประสิทธิภาพมากขึ้น ตอบ โจทย์ต่อกลุ่มผู้ใช้ข้อมูล

หากทำทั้งหมด ๑๐ ขั้นตอนแล้วข้อมูลที่เผยแพร่ต่อสาธารณะจะมีคุณประโยชน์ต่อทุกภาคส่วน ใน สังคมและประเทศ ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐภาคเอกชน และภาคประชาชน

๔. การเปิดเผยข้อมูลภาครัฐผ่านศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ ได้ข้อมูลที่พร้อมแล้ว ขั้นตอนต่อไป คือ การนำ ข้อมูลไปเผยแพร่ผ่านศูนย์กลางข้อมูลเปิดสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัลหรือสพร. เป็น Open ของรัฐบาลผ่าน แพลตฟอร์ม Open Government Data of Thailand สามารถ link data.go.th ผู้ใช้ข้อมูลสามารถมาใช้ข้อมูลจาก แหล่งเดียวกัน และมี API เชื่อมต่อกัน ช่วยการแก้ไขปัญหาข้อมูลไม่ซ้ำซ้อน และไม่ให้เกิดความผิดพลาดอีก ด้วยเป็นอย่างดี ซึ่งใน data.go.th จะมีการบริการเผยแพร่และข้อมูล ให้หน่วยงานต่างๆ ผู้ใช้งานยังสามารถ ค้นหาชุดข้อมูล หรือกลุ่มชุดข้อมูลต่างๆได้สะดวก สามารถดูองค์กรในเครือข่ายได้ ติดตามกิจกรรมข่าวสาร และความรู้ข้อมูลเปิดภาครัฐได้เป็นอย่างดีครอบคลุม สามารถแนะนำติชมได้ ดูจากคู่มือและวิธีสมัคร ได้ในที่ <https://data.go.th/pages> เพื่อทำความเข้าใจสามารถเข้าไปทำความเข้าใจกับคู่มือ และเรียนรู้ระบบต่างๆ ได้

- ขั้นตอนการสมัครสมาชิก และแก้ไขการใช้บริการ
- คู่มือการใช้บริการศูนย์กลาง บริการข้อมูลเปิดภาครัฐเวอร์ชันใหม่
- คู่มือการใช้งาน Data.go.th API
- เงื่อนไขในการใช้บริการศูนย์ข้อมูลเปิดภาครัฐ
- ข้อกำหนดและขออนุญาตการแก้ไขข้อมูล ภาครัฐแบบเปิด ของสพร.

สามารถสแกน QR Code

Data.go.th

ประโยชน์ที่ได้รับต่อตนเอง

- ผู้เรียนสามารถนำมาใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ด้านดิจิทัลของตนเอง
- สามารถเรียนรู้การเข้าถึงช่องทางการเชื่อมต่อข้อมูลทางระบบผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์ ในหน่วยงานต่างๆได้โดยไม่มีข้อจำกัด
- สามารถนำข้อมูลรูปแบบการเรียนรู้ในหลักสูตรนี้ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์การเข้าถึงข้อมูลช่องทางการเชื่อมโยงข้อมูลในองค์กรต่างๆ โดยเชื่อมโยงของเว็บไซต์ Data.go.th เป็นผู้พัฒนา ศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ (Open Government Data of Thailand) ที่เปิดให้ภาคเอกชน

ประโยชน์ที่ได้รับต่อหน่วยงาน

- ภาครัฐหรือภาคเอกชน สามารถนำข้อมูลไปใช้พัฒนาประเทศในทิศทางต่างๆ ตั้งแต่การใช้ข้อมูลเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อน เศรษฐกิจ
- การใช้ข้อมูลเพื่อพัฒนาบริการหรือต่อยอดนวัตกรรมต่าง ๆ
- หน่วยงานและทุกภาคส่วนต่างๆสามารถเข้าถึงแหล่งความรู้และข้อมูลที่จะสามารถพัฒนาองค์กรและต่อยอดการขับเคลื่อนงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ได้เป็นอย่างดี

(ลงนาม)

(ว่าที่ร้อยตรี นันทภพ ชลเขตต์)

ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ

(ลงนาม)

(นางสาวจรรุวรรณ ศรีฟ้า)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินระยอง